

Köy enstitüleri teşkili hakkında kanun lâyihası ve Maarif, Ziraat, Dahiliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/339)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/1194

19 - III - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Köy enstitüleri teşkili hakkında Maarif vekilliğine hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 5 - III - 1940 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

Köy enstitüleri tesisine ve bu enstitüleri bitiren öğretmenlerin ne suretle çalıştırılacaklarına dair kanun projesinin mucib sebebler lâyihası

Türkiyede büyük nüfus ekseriyetinin yaşamakta bulunduğu köylerimizde ilk tahsili süratle ve kolaylıkla yaymak, aynı zamanda köylerimize köy sanatlarını öğrenmiş unsurlar kazandırmak ihtiyacı, Hükümeti; mahiyeti aşağıda anlatılacak olan köy enstitülerini kurmak ve mezunlarını istihdam edebilmek üzere kanunî salâhiyet talebine sevk etmektedir.

Bu maksadla tanzim olunan kanun projesinin ihtiva ettiği hükümlere aid mucib sebebleri saymadan evvel memleketimizde okuma, yazma bilenlerle bilmeyenlerin karşılıklı nisbetini, ilk tahsilin bu günkü umumî durumunu ve köylerimizdeki yayım derecesini ve bunu yayma yolunda yürünecek yolların umumî istikametini bir kere gözden geçirmek enstitüler tesisindeki zarureti aydınlatır.

1. İlk tahsilin bu günkü durumu ve köy:

1935 nüfus sayımı istatistiklerine nazaran bu sayımın yapıldığı tarihte Türkiyede erkek nüfusun % 23.3 ü, kadınların % 8,2 si okuma, yazma bilmekte; erkeklerin % 76.7 si, kadınların da % 91.8 i bilmemektedir. Aynı yıl istatistiklerine göre (10 000) den az nüfuslu yerlerde okuma, yazma bilmiyenlerin nisbeti % 89.3; (10 000) den çok nüfuslu yerlerde % 59.7 dir.

Bu durum; ilk tahsilin süratle yayılmasını birinci plânda bir millî dava haline koymaktadır.

Kanunen ilk tahsil görmek mecburiyetinde olan çocukların şehir ve kasabalarda % 80 i, köylerde ise ancak % 26 sı okutulabilmektedir. Şimdiye kadar köy okullarımızın çoğu üç yıllık ilk okullardır. Onun için bu okullara devam eden talebe de normal beş sınıflı ilk okulu bitiremiyor. 1939 - 1940 ders yılından itibaren tek öğretmenli köy okulları beş sınıfa çıkarılmıştır. Ancak iki sene sonra mezun verebileceklerdir. Bu durum, ilk tahsil görmek veya bu tahsili tamamlamak mecburiyetinde olan çocukların büyük ekseriyetinin köylerde olduğunu ve ilk tahsili yayma işine köylerimizin ehemmiyetle mevzu olması lâzımgeldiğini gösterir.

2. Müstahsil nüfus:

12,5 milyon köylü nüfusunun toplandığı köy ve bundan başka olarak köy karakterindeki kasabalarda oturan bilimsiz halkı bir de iş hayatı bakımından mütalea etmek lüzumludur.

Türkiyede ihtiyar, çocuk ve malûller hariç, faal nüfusu teşkil eden 7 921 000 kişinin % 81 i çiftçi, % 8 i sanayi ve maden işleri erbabı, % 4 ü ticaret ve münakaât mesleklerinde çalışanlar,

% 5 i memur, kalanı da serbest hizmetlerde iş görenlerdir. (Küçük istatistik yıllığı: 1937 - 1938)
Bilimsizliğin en mütekâsif olduğu yer, faal nüfusun % 81 ini teşkil eden çiftçi halkın yurdu olan köylerdir.

3. Köylünün okutulması ve daha iyi bir müstahsil haline getirilmesi:

Bu sebeble Devlet elinin süratle köylere uzatılması, köylünün okutulması, terbiye edilmesi, istihsal kabiliyetlerinin arttırılması, sağlık işlerinin yoluna konması zarurîdir.

Türk köylüsünü okutmanın ve onu daha iyi bir müstahsil haline getirmenin birinci şartı ve baş vasıtası adedçe ve keyfiyetçe bu işi başaracak şekilde hazırlanmış rehberlere ihtiyaç vardır ki, bunlar köy öğretmenleridir.

4. Nüfusun dağılışı tarzı ve ilk öğretim:

İlk tahsili yayma çarelerini ararken köylerimizin nüfusça durumlarını gözönünde tutmak lâzımdır. 40 000 köyümüzden 32 000 inde nüfus 400 den az, geri kalan 8 000 köyde nüfus 400 den yukarıdır. Nüfusları 400 den az olan bu 32 000 köyün 16 000 inde ise nüfus 150 den de azdır.

40 000 Türk köyünden ancak 4 959 unda öğretmenli ve 4 000 inde de eğitimci okulumuz vardır. 31 000 köyümüz okulsuzdur. Nüfusları 150 den aşağı 16 bin köyümüzde eğitimci kullanmak şartile okuma çağındaki bütün köy çocuklarını okula alabilmek ve ilk tahsil meselesini bütün memleket mifyasında halletmiş olmak için köy öğretmenleri kadrosuna 15 bini, okulsuz köylerde vazife almak; 2 bini eğitimci köy bölgelerinin merkezlerinde açılacak tam devreli okullarda çalıştırılmak, 3 bini de eğitimci teşkilâtında gezici başöğretmenlik vazifesi görmek üzere daha 20 000 öğretmen ilâvesi lâzımdır.

Tablo şudur :

1. Nüfusları 400 den çok, eksik öğretmenli ve öğretmensiz köylerle köy karakterindeki küçük kasabalar için.	15 000
2. Eğitimci köylerin bölge merkezlerinde tesis edilecek tam devreli okullar için	2 000
3. Eğitimci teşkilâtına gerekli gezici başöğretmenlikler için	3 000
	<hr/>
	20 000

Bu kadar öğretmenin çabuk, kolay ve iyi yetiştirilebilmesi için yeni ve pratik usullere ihtiyaç vardır. Eğer böyle yapılmaz, ilk tahsil ile ilgili bu günkü kanunî mevzuatın dışına çıkılmadan ilk tahsil çağındaki bütün çocuklar okutulmak istenirse bu hedefin zaman itibarile bir asırdan evvel istihsalî mümkün olmadığı gibi masraf bakımından da malî takatımızın hududlarını aşan meblâğlar sarfı iktiza eder.

Çok beklemeğe vaktimiz olmadığı gibi çok paramız da yoktur. Az zamanda ve az masrafla ilk tahsili yapabilme hususunda şu iki tedbir hatıra gelmektedir:

1 — Nüfusları 400 den az küçük köyler için, köy eğitimci yetiştirmeğe devam etmek.

2 — Mahiyeti aşağıda arzedilecek köy enstitüleri vasıtasile, şimdiye kadar yapıldığından ayrı bir şekilde köye öğretmen ve bu arada köye lüzumlu elemanları yetiştirmektir.

5. Köy eğitimci :

Köy eğitimci yetiştirme işine üç sene evvel başlanmış, gereken kanunî tedbirler Büyük Millet Meclisince alınmış ve bu iş, yılda (2 000) eğitimci yetiştirebilecek şekilde organize edilmiş bulunuyor. Köylerimizde vazife görmekte olan eğitimcilerin çalışmalarından müsbet neticeler alınmakta, bu işe devam edilmesi lâzım ve zarurî bulunmaktadır. Yalnız eğitimci normal öğretmen addetmek ve bir öğretmenden beklenen vazifelerin hepsini beklemek mümkün değildir. Eğitimci, ilk okulun birinci devresine aid programı tatbik edebilmekte ve bundan başka köylerde okul binalarını yaptırma, örnek bahçeler tesis etme, ziraat işlerini fennî bir şekilde başarma bakımından da çok kıymetli roller ifa etmektedirler. Eğitimci çalıştırdığımız köylerin nüfusları arttığı ve eğitimci birlikte bir de öğretmen çalıştırılması icab ettiği zaman bu gibi köylere birer de öğretmen vermek veya eğitimci yerine öğretmen istihdam etmek cihetine gidilecektir.

6. Köy öğretmenleri :

Şimdiye kadar köye hep büyük şehirlerimizde kurulmuş olan öğretmen okullarında yetiştirdiği-

miz şehirli gençleri yolladık. Bu okullar daha ziyade şehir ve kasabaların ihtiyaçları göz önünde tutularak tesis edilmiş müesseselerdir. Kuruluş ve inkişaf tarihlerinin gösterdiği safhalar da bunu teyid etmektedir. Bu müesseselerden yetişen öğretmenlerin köy şartlarına gereği gibi uymadıkları görülmüştür. Bunun için müstakbel köy öğretmenlerini görecekları hizmetin icablarına daha uygun şekil ve şartlar altında yetiştirmek zarurî bulunmaktadır.

Köy öğretmenlerinin de. eğitimci gibi, hattâ onlardan ziyade kuvvetli ziraî bilgilere ve iktidara sahib olmalarına umumî bilgileri ile meslekî seviyelerinin üstün olmasına ve her bakımdan köyde faydalı olabilecek insanlar halinde yetiştirilmelerine uğraşılacaktır. Bu vasıfları haiz öğretmenleri ve bunların yanı sıra da köye lüzumlu diğer iş unsurlarını yetiştirmeye hazırlanırken köylerimizin umumî durumlarını, sıhhi, iktisadî şartlarını içinde buldukları tabiatın hususiyetlerini, sakinlerinin meşgul oldukları işleri ve bu işleri yapmak için kullandıkları tekniği göz önünde tutmak lâzımdır. Bunun için köye öğretmen yetiştirme işinde şu prensiplere riayet olunur :

- 1) Öğretmen namzedini köyden almak,
- 2) Köyden alınmış çocukları, köy hayatından uzaklaştırmayan bir muhit içinde iyi bir çiftçinin bilgilerine sahib ve bildiklerini de tatbika muktedir bir halde yetiştirmek,
- 3) Bu çocuklara öğretmenlik mesleği ile birlikte köyde geçecek demircilik, yapıcılık, dülgerlik, kooperatificilik; kız talebeye çocuk bakımı, dikiş, ev idaresi, ziraat sanatleri, hastaya bakmak gibi işleri de öğretmek.
- 4) Bunlardan fevkalâde bir istidad gösteren talebeye yüksek tahsil yollarını kapalı bulundurmamak.
- 5) Öğretmen olmıyacakları öğrendikleri işlerden birini yapmak üzere serbest köy hayatına bırakmak.
- 6) Öğretmen olacakları da köy hayatının şartlarına tahammül edebilecek ve o muhit içinde daha müttekâmil ve verimli bir hayat yaratma iktidarını kazanacak surette hazırlamak.
- 7) Öğretmen ve köye lüzumlu unsurları yetiştirmek üzere açılacak müesseseleri arazi vaziyeti müsaid yerlerde kurmak, onları müstahsil birer müessese haline getirerek hiç olmazsa talebenin işe ihtiyaçlarını teğmin edebilecek şekilde idare etmek ve böylelikle masraflarını azaltarak ileride Devlete yük olmıyacak hale gelmelerine çalışmak.

7. Köy enstitüleri:

Köy öğretmeni yetiştireceğimiz müesseselerde öğretmenle birlikte köye lüzumlu diğer unsurlar da yetiştirileceği için bu yeni müesseselere Köy enstitüleri adını vermek muvafık olacaktır. Enstitülerin tahsil programında ziraat bilgileri sıklet merkezini teşkil edecek ve talebe filen ziraat yapacaktır. Bu sebeble enstitülerin programlarının tanziminde Maarif vekilliği Ziraat vekilliği ile müşaverelede bulunacak ve enstitülerde ziraat tedrisatına veya ziraî faaliyetlerin idaresine memur edilecek elemanların seçiminde Ziraat vekâletinin yardımı istenecektir.

8. Köy enstitüleri kanun projesi hükümlerinin mucib sebepleri:

a) — İlişik kanun projesinin (1-3) ncü maddeleri köy enstitülerinin tesislerindeki gayeye ve bu müesseselere alınacak talebenin durumu ile nereden ve ne suretle alınacaklarına dairdir.

b) Köy enstitülerinden mezun olacak öğretmenleri mevcud öğretmen okulları mezunları için konmuş kaidelere tâbi tutmamak, onlar için vaziyetlerinin hususiyetine ve içinde çalışacakları muhitin icablarına göre ayrı mevzuat koymak lâzım gelmektedir.

Enstitüden tahsillerini ikmal etmeden çıkarılacak olanların veya mecburî hizmetlerini ifa etmek istemiyenlerin ne gibi kanunî muamelelere tâbi tutulacaklarını, mezunların köyde vazifeye başladıkları andan itibaren alacakları aylık ücretleri, vazife esnasında hasta oldukları ve filî askerlik hizmetlerini ifa ettikleri sırada ne gibi kanunî yardımlara mazhar olacaklarını tesbit eden yeni hükümlere ihtiyaç vardır. Kanun projesinin (4-11) nci maddeleri bu hükümleri ihtiva etmektedir.

c) Bu enstitülerden yetişecek öğretmenlerin müesseseden çıkıp işe başladıktan sonra uzun yıllar sürecek bir mecburî hizmete bağlanmalarını ve köyde memnuniyetle yarleşebilmelerini teğmin için onlara yardımlar yapılması icab etmektedir. Bu suretle köyde ve köy karakterindeki yerler-

de münevver iş adamları yerleşerek hayatlarının sonlarına kadar kalabilecekleridir. Kanun projesinin (12 - 14) neü maddeleri bunu teğmin edici hükümleri ihtiva etmektedir.

e) Enstitü binalarını birbirine yakın köylerde tesis etmek ve bir köyde erkek, diğer köyde de kız talebeyi bulundurmak suretile arazi, lâboratuvar, ziraat âletleri ve diğer vasıtalarından müstereken istifade edilmesi teğmin olunur. Kanun projesinin bütün maddeleri bu gayenin tahakkuk ettirilmesine imkân verecek mahiyettedir.

d) Köylerde çalışacak öğretmenlerden iyi randıman alabilmek için esaslı şartlardan biri öğretmenlerin takip ve teftişi, diğeri de köyde okul binası ile öğretmen evinin bulunmasıdır. Kanun projesinin (15 ve 16) neü maddeleri bunu teğmin edici mahiyettedir.

e) Köy enstitüleri talim heyetine gelince : Bunları diğer öğretmen okullarımızda olduğu gibi 1702 numaralı kanunun gerçevesi içinde kalmıyarak seçmek zarureti vardır. Köyde çalışabilecek evsiftaki elemanı muhtelif menşelerden toplamak, onlara kültür dersleri, teknik dersler ve idare işleri sahalarında rol vermek bu müesseseleri yukarıda arz edilen gayelerine göre işletmek için zaruridir. Kanun projesinin 17 neü maddesi bu ihtiyacı karşılayacak şekilde hazırlanmıştır.

f) Enstitülerden çıkacak ve ücretle çalıştırılacak öğretmenlerin hastalık ve ihtiyarlık zamanlarında geçimlerini ve huzurlarını teğmin maksadile bir tekaüd, bir de sağlık ve iğtimai yardım sandığı tesisine ve vazife esnasında hastalananların preventoryom ve sanatoryomda meccanen tedavi edilmelerine taallük etmek üzere (18, 19 ve 20) neü maddelerdeki esaslar konulmuştur.

Şimdiye kadar bölge köy öğretmen okulu olarak İzmir, Trakya, Eskişehir ve Kastamonu köylerinde açılmış olan müesseseleri bu kanunla köy enstitüleri haline getirmek, bunlara teğmin edilmiş olan kanunî hakları aynen muhafaza ve o hakları köy enstitülerine teşmil etmek için ikinci muvakkat madde tesbit edilmiştir.

15 yıl içinde (17 - 20 bin) öğretmen ile köylerimiz için lüzumlu diğer meslek erbabını yetiştirmek üzere bölge müessesesi halinde yeniden açılacak köy enstitüleri şunlardır :

Bölgeye giren vilâyetler

1 — Kars (Çıvaz)	Erzurum, Çoruh, Ağrı
2 — Kayseri (Pazarören)	Yozgat, Kırşehir, Niğde, Sivas
3 — Malatya (Akçadağ)	Tunceli, Elâzığ, Diyarbakır, Mardin, Urfa
4 — Kocaeli (Arifiye)	Bursa, Bilecik, İstanbul
5 — İsparta (Gönen köyü)	Konya, Burdur
6 — Samsun (Hamamyağrı)	Amasya, Tokad
7 — Adana (Haruniye - Hoğlu)	Maras, Gaziantep
8 — Trabzon (Beşikdüzü)	Ordu, Giresun, Rize, Gümüşane
9 — Antalya (Galib paşa çiftliği)	İçel, Muğla
10 — Hatay	
11 — Van	Muş, Bitlis, Sürd, Hakkâri
12 — Şark vilâyetlerinden diğer birinde	Bingöl

1939 - 1940 ders yılında, mevcut dört müesseseden başka Kars, Kayseri, Malatya, Arifiye, Trabzon (Beşikdüzü), Samsun Kamlık Hamamyağrı), Seyhan (Haruniye), İsparta (Gönen) da yeniden köy enstitüleri açılabilir şekilde hazırlıklar yapılmıştır. Bunların açılabilmesi için yeniden alınacak 2 000 talebenin iki aylık ihtiyacına karşılık olmak üzere Maarif vekilliği bütçesine fevkalâde tahsisat olarak :

250 bin lira ilâve edilmesi lâzımdır. İkinci muvakkat madde ile bu eihet teğmin edilmektedir.

Köylerde açılmış ve açılacak olan bu müesseselerin tesisat, inşaat ve tamirat işlerinin 2490 sayılı kanuna göre normal bir şekilde yapılamadığı eğitim kurslarındaki tecrübelerle anlaşılmıştır. Onun için kanun projesinin 21 neü maddesi bu maksadla tesbit edilmiştir.

9. Bölge köy enstitülerinin tesisi için gereken tahsisat :

Bütün vilâyetlerimizin öğretmen ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde 16 - 22 köy enstitüsü kurmak ve bunlarda 17 - 20 bin talebeyi yetiştirebilmek için bu günkü mevzuata göre hareket edildiği tak-

dirde yalnız inşaat ve tamirat işlerine en az 7 milyon lira sarfetmek zarureti vardır. Buna mukabil enstitüler eğitmen kurslarıyla birleştirildiği takdirde inşaat meselesini (3 000 000) lira ile halletmek mümkün olabilecektir. Eğitmen kurslarında bulunan eğitmenler inşaat derslerinin tabbikatı olarak bir kurs devresi zarfında (50 000) lira kıymetinde bir okul binasını (20 000) liraya meydana çıkarabilmektedirler. Bu tarzda çalışmak şartile bu enstitülere aid 7 milyon liralık inşaat işini 3 milyon liraya ikmal etmek mümkün olacaktır.

Açılan ve yeniden açılacak olan köy enstitüleri inşaat masrafları

Öğretmen evleride dahil olmak üzere inşaat masrafları

1. Kars	220 000
2. Kastamonu	330 000
3. Eskişehir	230 000
4. İzmir	115 000
5. Trakya	230 000
6. Kayseri	225 000
7. Malatya	155 000
8. Arifiye	150 000
9. Trabzon (Beşikdüzü)	175 000
10. Hatay (Soğuksu)	200 000
11. Adana (Harûniye)	200 000
12. İsparta (Gönen)	150 000
13. Samsun (Hamamayağı)	170 000
14. Antalya	150 000
15. Van	250 000
16. Şark vilâyetlerinden birinde	150 000
	<hr/>
	3 000 000

Açılan ve açılacak olan köy enstitüleri inşaat masraflarının yıllara tevzii

Lira

1940 — 1941	ders yılında	250 000
1941 — 1942	» »	455 000
1942 — 1943	» »	550 000
1943 — 1944	» »	720 000
1944 — 1945	» »	1 025 000
		<hr/>
		3 000 000

On beş yıl zarfında mekûlât, melbusat, tesisat, maaş ve ücret vesair masraflar

Yıllar	Tutarı Lira
1940 - 1941	1 486 880
1941 - 1942	1 670 880
1942 - 1943	2 096 600
1943 - 1944	2 057 920
1944 - 1945	2 464 040
1945 - 1946	2 451 040
1946 - 1947	2 447 440
1947 - 1948	1 718 520
1948 - 1949	1 725 520
1949 - 1950	2 355 120
1950 - 1951	1 056 080
1951 - 1952	910 080
1952 - 1953	764 080
1953 - 1954	618 080
1954 - 1955	518 080
	24 340 360

Not :

Bu cedveldeki masraf yekûnlarının muhtelif yıllarda değişmesinin sebepleri : 1) 1942 - 43 yılında talebe kadrosuna nazaran tesisat eşyası tamamlandığı için bunu takip eden yılda masraflar 38 680 lira azalmaktadır. 2) 1942 - 43 ve 1944 - 45 yıllarında Van ve Şark vilâyetleri bölgesindeki enstitülerde faaliyete geçirilerek ihtiyaçları tamamlanacağı için masraf yekûnu tekrar artmakta ve 1947 - 48, 1948 - 49 ders yıllarında yeni tesisata lüzum bulunmadığı için azalmaktadır. 3) 1949 - 50 ders yılında enstitülerdeki talebe mevcudü azamî haddi bulacağı için masraflar tekrar artmaktadır. Bu yılı takip eden yıllarda talebe sayısı azalacağı için kadrolar daraltılacak ve enstitülere kanunen teğmin edilmiş imkânlardan azamî randıman alınmaya başlanacak ve müesseseler talebenin iâşesiyle ilgili maddeleri istihsale başlayacaklarından masraf yekûnu da her yıl azalacaktır.

İlk tahsili yayma işi sürat ve kolaylıkla başarılmak istenildiği takdirde her şeyden evvel gereken elemanı yetiştirmek ve bu uğurda 15 yıl mütemadî ve mütekâsif şekilde çalışmak lâzımdır. Bunu teğmin etmek ve köye muhtaç olduğu öğretmeni kazandırmak için ilişik kanun projesi hazırlanmıştır. Bu kanunun yürürlüğe girmesile ilk tahsil işi Devletçe plânlaştırılmış olacaktır. Mucib sebepler izah edilirken ifade edilmiş olan hedefler, ternas olunan zaruret ve düşünülen tedbirler nazarı itibare alınarak her yılın bütçe kanunları ile teğmin edilebilecek hususlar için bu kanunun metnine maddeler ilâvesi cihetine gidilmemiştir.

Onun için enstitülerin kuruluşlarıyla ilgili tahsisat miktarı yalnız esbabı mucibede gösterilmiştir.

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif encümeni

Esas No. 1/339

Karar No. 3

26 - III - 1940

Yüksek Reisliğe

Köy enstitüleri teşkili hakkında Maarif vekilliğince hazırlanan ve Başvekâletin 1194 sayılı ve 19 mart 1940 tarihli tezkeresile Yüksek Meclise takdim edilerek Encümenimize havale edilen kanun lâyihası Maarif vekili Hasan Âli Yücelin ve İlk tedarikat umum müdürü İsmail Hakkı Tongucun huzurlarile tedkik ve mütealea edildi.

Lâyiha esbabı mucibesinin istinad ettiği istatistik rakamlarının da açık ve acı bir şekilde ifade ettiği veçhile umumî nüfusumuzun yüzde seksenini teşkil eden köylü ve çiftçi halkın çocuklarını okutmak ve bilhassa onları daha muvaffakiyetli ve verimli olacak şekilde yetiştirmek imkânına bu gün sahib değiliz. Şu halde ilk terbiye ve tahsilin en mühim memleket kesafetine yayılmasına hizmet edecek olan bu kanun lâyihasını bizim için hayatî bir davamız çok ehemmiyetli bir adımı telâkki etmekte Encümenimiz tereddüd etmemiştir.

Nüfusu 400 den az olan köylerimizde tatbik edilmek üzere daha evvel Maarif vekilligince hazırlanmış ve Yüksek Mecliste tasvib edilmiş olan esaslar dairesinde açılan köy öğretmenleri kurslarında şimdiye kadar 4 500 öğretmen yetiştirilmiştir ve bunlar kendilerine verilen hazırlığa göre çalışmakta ve faydalı olmaktadır. Önümüzdeki seneler zarfında dahi az nüfuslu köylerimizin şimdilik noksan olan öğretmen teşkilâtının ikmaline devam edilecektir. Bahse mevzu olan lâyiha'nın hedef tuttuğu teşkilât, nüfusu 400 ü geçen köylerde öğretmenlik edecek ve bilhassa köylerin ziraat ve sanat ihtiyaçları için faydalı olacak unsurları yetiştirmeye aid bulunuyor. Lâyiha'nın ehemmiyeti yalnız köy çocuklarını okutmak maksadını gütmesine değil, aynı zamanda iyi ve mükemmel köylü yetiştirmek gayesini takib etmesine dayanmaktadır.

Vekillig'in esbabı mucibesinde de bahsedildiği veçhile köy öğretmenlerinin mikdarı mevcud ihtiyaçlara cevab verecek raddeleri buldukça ve şimdi öğretmen kullanılan köylerin nüfusları artıkça nisbeten basit bir halde yetiştirilmiş olan

öğretmenlerin yerlerine öğretmenlerin ikamesine başlanması köylü seviyesini istenilen dereceye çıkarmaya memur ettiğimiz unsurların zaman ile tekemmülüne de hizmet etmiş olacaktır.

Arzedilen bu sebeplerden dolayı lâyihayı heyeti umumiyesile kabule şayan gören Encümenimiz aşağıda bahsi geçen üç maddeye aid bazı fıkraların tadilini muvafık görüyor:

Lâyiha'nın üçüncü maddesinin birinci fıkrasında köy enstitülerine kabul edileceklerin köy çocukları arasından seçilmeleri tasrih edilmiştir ve (Köylü) kelimesi bu maksadla ilâve olunmuştur.

İkinci fıkrasında enstitülerin tahsil müddetleri beş sene olarak tesbit edilirken buna (en az) kaydinin ilâvesi muvafık görülmüştür. Bundan maksad yapılacak tecrübeler beş sınıflı köy mekteplerinden çıkan çocukların beş senelik bir tahsil sonunda köy öğretmenliğini hakkile yapacak bir seviyeye getirilemediği anlaşılacak olursa tahsil müddetinin uzatılabilmesi için Maarif vekilligine imkân bırakmaktır.

Üçüncü fıkrada yapılan tadil teklifteki (Diğer şubeler) tabirinin yersiz görülmesinden ileri geliyor. Vekilin de verdiği izahlara göre Köy enstitüleri muhtelif iş şubeleri için adam yetiştirecek derecede geniş teşkilâtı muhtevi olamayacaktır. Ancak kabul edilmiş olan talebe arasında muallim olamayacaklarına sonradan kanaat getirilenlerin köy hayatında az çok faydalı bir şekilde çalıştırılmalarına imkân vermek ve onlara sarfedilen masraf ve emeği ziyandan kurtarmak için tedbir düşünmek lâzımdır ve üçüncü fıkradaki tadil bu maksada istinad etmiştir.

Beşinci maddede enstitüden çıkanların köy öğretmenliğinde otuz sene müddetle çalışmaları mecburiyeti teklif edilmişti. Encümenimiz bu müddeti çok fazla bulmakla beraber köy hayatının kalkınması için bu maksadla yetiştirilecek gençlerin köye bağlı kalmaları zarureti hakkında Maarif vekilligince ileri sürülen sebepleri de da-

vanın selâmet ve emniyeti bakımından varid görmüştür ve mecburî hizmet müddetini yirmi sene olarak tesbit etmeyi faydalı bulmuştur.

On üçüncü maddenin (Köy enstitülerinin öğretmen şubelerinden) sözile başlayan fıkrasında (öğretmen şubeleri) tabirinin kaldırılması tensib edildi. Bunun sebebi yukarıda üçüncü maddenin üçüncü fıkrasına aid olan tadil noktasında arz edilmiştir.

Kanun lâyihasının sayılan tadillerle tasvib ve kabulüne ittifakla karar verilmiştir. Havalesi mucibince Ziraat encümenine tevdi edilmek üzere

Yüksek Reislîğe takdim olunur.

Maarif E. Reisi	M. M.	Kâtib
Manisa	İstanbul	İzmir
R. Nafiz Edgüer	İ. Alâettin Gövsa	Ş. Yunus
Ankara	Antalya	Çanakkale
B. Baykan	T. Örs	Arni Yukarı
Çanakkale	Giresun	Hakkârî
Reşad Nuri Güntekin	T. Onay	İ. U. Aykurt
İstanbul	İzmir	Kars
Ali Kâmi Akyüz	Nazmi İlker	F. Köprülü
Ordu	Tokad	Urfa
S. S. Tarcan	H. A. Aytaç	Röfet Ütgen

Ziraat encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ziraat encümeni

Esas No. 1/339

Karar No. 9

29 - III - 1940

Yüksek Reislîğe

Köy enstitüleri kurulması hakkında Maarif vekillîğince hazırlanan ve Başvekâletin 19 mart 1940 tarih ve 1194 sayılı tezkeresile Yüksek Meclise takdim edilerek encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Maarif vekili Hasan Ali Yücelin huzurile okundu ve görüşüldü:

Encümenimiz, Hükûmetin mucib sebebler lâyihasında, genel nüfusumuzun çok büyük bir ekseriyesini sinesinde yaşatan köylerimizdeki okul yoksulluğunu açık bir şekilde ifade eden rakamlar üzerinde derin bir hassasiyetle durmuş ve bu davanın halli yolunda atılacak mühim bir adım olarak kabul ettiği bu lâyihayı büyük bir memnuniyetle karşılamıştır.

Bu lâyihanın istihdâf ettiği köy enstitüleri hem köylerimizin şiddetle muhtaç olduğu öğretmenleri yetiştirmeğe, hem de bu öğretmenler delâletile köylerimizin ziraat ve sanat bilgilerini ve daha şümüllü manasile hayat seviyelerini yükseltmeğe hizmet edecek müesseseler olması itibarile encümenimiz, bu teşebbüsü, en mühim millî davalarımız arasında bulunan (köy kalkınma) işini tahakkuk ettirecek bir kuvvet ve mahiyette görmektedir.

Encümenimiz, bu lâyihanın kabul ettiği teşkilât sistemini, köy çocuğunu, kendi muhitinde yetiştirerek onu yine köy kalkınma işinde

istihdam etmek gibi çok isabetli ve çok verimli vasfını şimdiden bariz bir muvaffakiyet âmîli olarak mütalea etmektedir. Lâyihanın tedkikinden anlaşılacağı üzere Maarif vekillîği köy okullarımızın biran evvel tamamlanması ve bunların muhtaç oldukları öğretmenlerin ihtiyaca en uygun bir vasıfta yetiştirilmeleri işini, en kısa yoldan ve en amelî bir usulle başarmak esaslarını koymuş bulunuyor. Encümenimiz, bu noktaya, hedefe biran evvel ulaşmağı teğmin bakımından hususî bir kıymet ve ehemmiyet atfetmektedir.

Şurası da kayde değer ki köy enstitüleri, köy öğretmenlerinden başka köylerimizin ziraat ve sanat hayatlarında daima muhtaç olacakları pratik unsurları da aynı zamanda yetiştirmek gibi diğer bir faydalı bir hizmet de görmüş olacaktır.

Fennî şartlar altında hayvan bakımının istihsal hayatımızdaki çok tesirli rolü üzerinde duran Encümenimiz, köylerde yapılacak okul binalarının yanına köy halkı için örnek olacak fennî ahırlar da yaptırmasını temenniye şayan görmüştür. Encümenimiz, ana hatları yukarıda kısaca arzedilen bu lâyihayı heyeti umumiyesi itibarile muvafık görerek kabul eylemiş ve ancak aşağıda yazılı bazı maddelerde kısmen vuzuhu teğmin ve kısmen de tatbikatta tesadüf olunacak bazı müş-

külleri önlemek bakımından icab eden tadilleri yapmıştır. Şöyle ki:

Üçüncü madde hakkında Maarif encümenince kaydedilen mucib sebeblere Encümenimiz iştirâk ederek bu maddeyi Maarif encümeninin tadil ettiği şekilde kabul etmiş ve ancak köy enstitülerinin Hükümet maddesinde tesbit olunan beş senelik tahsil müddetleri ihtiyaca tamamen kâfi görülerek bu tadilat arasındaki (en az) tabiri kaldırılmıştır.

Sihhi sebeplerden gayri sebeplerle köy enstitülerinden ayrılan veya bu müesseselerden çıkarılanlardan yalnız ihtiyar olunan masraf istirdad olunarak ayrıca bu paranın faizi alınmaması encümenimizce muvafık görülmüş ve bu sebeble dördüncü maddedeki (faiz) kaydı kaldırılmıştır.

Beşinci maddede köy enstitüleri mezunlarına tahmil olunan otuz senelik mecburi hizmet müddeti encümenimizce de fazla görülerek bu müddet yirmi seneye indirilmiş ve madde Maarif encümeninin tesbit ettiği şekilde kabul olunmuştur.

Köy enstitülerinin muhtelif şubelere ayrılacağı hakkında Maarif vekilligince verilmiş bir karar olmadığma göre onuncu maddedeki (Öğretmen şubesinden) kaydının kaldırılması muvafık görülmüş ve bu maddede (Sermaye) olarak zikredilen altmış lira, mahiyeti itibarile, sermaye değil bir teçhizat bedeli olduğundan madde ona göre tadil edilmiştir.

On birinci madde de : Köy enstitüleri mezunlarına verilecek istihsal vasıtaları arasında (hay-

van) zikredilmemiş olduğundan maddeye (Çift ve irad hayvanları) kaydı ilâve edilmiş ve ona göre tadilen kabul edilmiştir.

On dördüncü maddenin köy okuluna aid demirbaş eşya hayvan ve sairenin okulun malı olduğu ve bu okullardaki ziraat işletmelerinden elde edilecek hasılatın öğretime aid bulunduğu esasları dairesinde tanzim edilmiş olduğu Maarif vekilinin encümende verdiği izahattan anlaşılmasına ve halbuki bu hususların madde metninde vazih bir şekilde ifade edilmemiş olduğuna göre bu maddede yukarıda arz olunan hususlar tasrih olunmuş ve ona göre tadilen kabul olunmuştur.

Havalelerine göre Dahiliye encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ziraat E. Reisi	Bu M. M.	Kâtib
İzmir	Seyhan	Seyhan
R. Köken	Tevfik Tarman	Tevfik Tarman
Aydın	Balıkesir	Denizli
Nuri Göktepe	Rahmi Selçuk	E. Aslan Tokad
Edirne	Giresun	Elâziğ
F. Kaltakkıran	Fikret Atlı	Sabit Sağroğlu
Kars	Manisa	Manisa
Ömer Küntay	Hüsnü Yaman	Kâni Karaosman
Maraş	Siird	Siird
Dr. A. Kemali Bayizit	Ali Rıza Esen	Şefik Özdemir
Sivas	Sivas	Trabzon
Atıf Esenbel	İ. Memed Uğur	Ş. Bilgen
Siird		
N. Bekmen		

Dahiliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye encümeni

Esas No. 1/339

Karar No. 35

3 - IV - 1940

Yüksek Reisliğe

Köy enstitüleri teşkili hakkında Maarif vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 5 - III - 1940 tarihli toplantısında Büyük Millet Meclisine arzı kararlaşıb Başvekâletin 19 mart 1940 tarih ve 6/1194 numaralı tezkeresile Yüksek Reisliğe takdim edilen ve Encümenimizce havale buyurulan kanun lâyihası Maarif vekilinin de huzurile tedkik ve müzakere olundu.

İlk terbiye ve tahsilin yurdumuz nüfusunun

büyük kısmını teşkil eden köylerimize yayılması ve bu maksadla köy okullarımızın biran evvel tamamlanması ve öğretmenlerin ihtiyaçlara en uygun bir tarzda yetiştirilmesi ve en kısa yoldan bu işin başarılması maksad ve gayelerini istihdaf eden kanun lâyihası ve mucib sebepleri Encümenimizce muvafık görülerek maddelerin müzakeresine geçildi.

Kanun başlığının çok uzun olduğunu mütalea

eden Encümenimiz kanunun adını «Köy enstitüleri kanunu» lâyihası şeklinde tadil etmiştir.

Hükümetin birinci maddesinde köy meslekleri erbabı yerine «Köye yarayan meslek erbabını» şeklinde değişiklik yapmış Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir. Üçüncü, dördüncü, beşinci, onuncu ve on birinci maddeler Ziraat encümeninin tadili vechile kabul edilmiş keza Ziraat encümeninin kabul edilen on dördüncü maddenin sondan ikinci fıkrası «Gelecek öğretime teslim edilmek üzere okul varidatı meyanına alınır» şeklinde değiştirilmiş ve on altıncı maddeye daha sarahat vermek maksadını istihdaf eden Encümemizimizin noktası nazarına Maarif vekili de iştirak ettiğinden mezkûr maddenin sondan ikinci maddesi «Öğretmen işe başlamadan evvel okul binasile öğretmenin evi tamamen bitirilir» şeklinde tadil edilmiştir.

Kanunun diğer bütün maddeleri Hükümetin teklifi vechile aynen kabul edilmiştir.

Bermucabı havale Bütçe encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Dahiliye En. Rs.	Bs. V.	Bu M. M.
Tekirdağ	Çoruh	Yozgad
C. Uybadın	A. Tüzün	Z. Arkant
Kâ.		
Yozgad	Antalya	Balıkesir
Z. Arkant	B. Kaplan	F. Tiritioğlu
Balıkesir	Bursa	Çanakkale
S. Uzun	P. Güvendiren	H. Ergeneli
Çorum	Erzurum	Erzurum
I. K. Alpsan	N. Elgün	H. Z. Soydemir
Hatay	İzmir	Kayseri
A. Türkmen	M. Aldemir	A. H. Kolaç
Konya	Kütahya	Malatya
S. Ergun	S. Ertem	E. Barkan
Maras	Sivas	Tokad
Z. Kayran	M. Ş. Bleda	G. Pekel
Yozgad	Zonguldak	Zonguldak
S. Korhalmaz	I. E. Başkurd	R. Vanda

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

Mazbaa No. 1/399

Esas No. 55

18 IV 1944

Yüksek Reisliğe

Köy enstitüleri teşkili hakkında Maarif ve killiğince hazırlanan ve Başvekâletin 19 - III - 1940 tarih ve 6/1194 sayılı tezkeresile Büyük Meclise arz edilen kanun lâyihası Maarif, Ziraat ve Dahiliye encümenlerinin mazbataları ile birlikte encümenimize tevdi edilmekle Maarif vekili Hasan Âli Yücel hazır olduğu halde tedkik ve müzakere olundu.

Hükümetin mucib sebepler lâyihasının mütealemasından ve Maarif vekilinin şifahi izahile lâyihası teklif eden diğer üç encümenin mazbatalarının mündericâtından anlaşıldığına göre memleketimiz nüfusunun en çoğu köylerde olduğu halde ilk tahsilin süratle yayılması için acil tedbir almak lüzumunu ehemmiyetli bir iş olarak ele alan Hükümet bu maksadı yerine getirmek üzere köylülerimize okuyup yazma öğretmek ve köy sanatlarını talim ile köylülerimi-

zin içtimai ve iktisadi sahalarda kalkınmalarını teşmin etmek üzere köy enstitüleri kurmayı muvafık bulmuş ve bu maksadla ihtiyaç ve tecrübelerin mahsulü olan tedbirlerle bu lâyihası tanzim ettiği görülmüştür.

İhsai malûmatın gösterdiği sarıh rakamlar karşısında, memleketimiz halkının erkek nüfusunun % 23 küsuru, kadınlarm ise ancak % 8 i okur yazar olduğu anlaşılmasına göre, ilk tahsilin tamimi için çok seri vasıtalara müracaat edilmesi ihtiyacı aşikârdır. Şimdiye kadar mekteb açılabilen köylerimizde ilk tahsilin tam devreli olarak yapılmasına bile imkân bulunamamış ve son senelerde verilen kararla ilk mektebelerin beş senelik tam devreli olması kabul edilmiştir. Bu tarzda bütün köylerde ilk mektebelerin kurulabilmesi çok uzun senelere mütevakki olduğu için görülen ihtiyaç karşısında

bu işin kısa bir zamanda yapılması esbabına tevessül olunması pek bariz bir zarurettir. Bundan bir kaç sene evvel kabul edilen kanunlarla köy eğitimleri yetiştirilmeğe başlanmış ve bu sayede bir hayli köylerimizde binlerle köy çocuklarımız okuma yazma öğrenmiş ve aynı zamanda eğitmenin fennî tarzda ziraat usullerini gösterme suretile köylülerimize güzel bir örnek meydana getirilmiş olduğu gibi içtimai hayatımızda da köylülerin kalkınmasına medar olacak faydalı hizmetler yapılmıştır. Fakat bu tedbir ihtiyacı tam ve kâmil bir tarzda karşılayamayacağından köy çocuklarından alınarak okutturulduktan sonra yine köylerine dönüp orada öğretmenlik yapmak mecburî hizmetle mükellef olmak üzere lâyhada tesbit edilen şartlar dahilinde bunları yetiştirecek köy enstitülerinin kurulması ve her yerde muhite ve iklimine göre kabiliyetler göz önünde tutularak iktisadî kalkınmaya yarayacak ve istihsalı artırarak köylerimizin refahını teğmin edecek yeni ve verimli ziraat usullerini öğretmek ve köylü ihtiyacına yarayacak sanatları talim etmek gibi gayeleri istihdaf eden lâyiha encümenimizde takdirle karşılanarak esas itibarile kabul edilmiştir.

Encümenin yaptığı tedkikat neticesinde lâyiha üstünde bazı ufak değişiklikler yapılmıştır.

Birinci madde Dahiliye encümeninin kaleme aldığı metinde bir kelimenin yeri değiştirilmek suretile ve ikinci madde diğer encümenlerin kabul ettikleri gibi encümenimizce de aynen kabul edilmiştir.

Enstitülere kabul edileceklerin vasıf ve şartlarını gösteren ve tahsil müddetlerini tayin eden üçüncü maddenin Ziraat encümenince tesbit edilen metni üzerinde beş yıl olan tahsil müddeti hakkında (en az) kaydı ilâvesi suretile madde kabul edilmiştir.

Ziraat encümeninin tesbit ettiği dördüncü ve Maarif encümenince kaleme alınan beşinci maddelerle 6, 7 ve 8 nci maddeler Hükümet teklifi veçhile 9 ncu madde bu öğretmenlere verilecek maaşların 2/3 nisbetinde olacağına dair bir kayıd ilâvesiyle ve onuncu madde de Ziraat encümeninin hazırladığı şekilde olduğu gibi kabul edilmiştir.

Enstitüden mezun olduktan sonra mükellef oldukları öğretmenlik vazifesini ifa için köylere tayin edilenlere verilecek istihsale yararı aletler, ıslah edici tohum, çift ve irad hayvanlarile

cins fidan gibi istihsal vasıtalarının Devletçe parasız verileceğine dair hükümleri mutazammın bulunan 11 nci maddeye encümenimiz tarafından; parasız verilen bu Alât, tohum, hayvan ve fidanların öğretmen şahsına değil, talim vazifesinin ifası maksadile verilmesi maksud olduğuna göre bu hususun maddede tazyihine lüzum görülerek bunların okul demirbaşına geçirilmeleri kaydinin ilâvesi suretile bu madde encümenince yeniden kaleme alınmıştır.

Lâyihanın 12 nci maddesi, okullara verilecek arazinin verilme ve tahsis tarzını göstermekte olup Hükümet teklifindeki metinde vakfa aid arazinin de Devlet malı olan azari gibi tereihan verileceği yazılmışsa da vakfın malı üzerinde Devlet malları gibi muamele yapılması vakfın hukukuna taallûku noktasından doğru olamayacağından tereihan tahsis kaydı yalnız Devlete aid araziye hasredilerek vakıf kaydı maddeden kaldırılmış ve maddeye ilâve edilen son bir fıkrâ ile Devlet arazisi bulunmadığı takdirde madde tesbit edilen maksada elverişli arazinin köy kanununa göre satın alınması hakkında bir hüküm konmuştur.

13 ncu madde Hükümetin teklifi gibi kabul edilmiştir.

Lâyihanın 14 ncu maddesi köy okutuna verilen hayvan ve arazinin hasılatının okul öğretmenine aid olduğunu göstermektedir. Öğretmenin infikâki halinde yapılacak muamele ve yeni öğretmen gelinceye kadar imece ile işletilmek üzere köy ihtiyar heyetine eşya, hayvan ve arazinin teslim edileceği ve mahsulün satılarak bedelinin nakden ve eşyanın aynen yeni öğretmene devir ve teslim olunacağı ve işletmeye aid eşya ve tesisatla hayvanların Devlet malları hakkındaki muamelelere tâbi olacağı yine bu maddede tesbit edilmektedir.

Encümenimiz bu maddenin müzakeresi sırasında köy okulu öğretmenin bir suretle vazifesinden ayrıldığı takdirde öğretmenlere tahsis edilen hasılatın olduğu gibi halefine verilmesini muvafık görmüş ve Ziraat encümeninin tanzim ettiği bu maddenin metninde yazılan ihtiyar heyetlerince işletildiği takdirde elde edilecek hasılatın satılarak bedelinin okul varidatı meyanına alınacağı hakkındaki hükmü muvafık bulmamış ve okullarda varidat diye bir muamele yapılması doğru olmıyacağından hasılatın yeni gelecek öğretmene verilmesini tasvib ile maddeyi bu şekilde değiştirmiştir.

15 nci madde Hükümetin teklifi veçhile ve

16 nci maddede Dahiliye encümeninin tanzim ettiği surette aynen kabul edilmiştir.

Köy enstitülerine tayin edilecek öğretmenlerin hangi okul mezunlarından olacağını tayin eden 17 nei maddede tahsil derecesine göre sıra tertibi gözetilerek birden yedineye kadar olan fıkraların yerleri değiştirilmiş ve 18 nci madde de Hükümetin teklifi gibi kabul edilmiştir.

Köy öğretmenlerinin ölümü halinde öğretmenlere tahsis edilmiş olan hasılat ve menfaatlerden mirasçıları için bir hak tanınması lüzumuna dair encümençe yapılan müzakere ve münakaşa neticesinde, okul demirbaşı olarak Devletçe parasız olarak verilen alet, tohum, fidan ve hayvan ile okula tahsis edilen arazide öğretmenin sebkemiş olan mesaisi talim ve tedris vazifesinin ifasından başka bir şey olmayıp hasılat ve menafiinin öğretmene terkedilmiş olması ölüm halinde mirasçıları için bir hak tanınmasını icab ettirmeyeceği ve böyle bir hakkın kabulü ise bir takım ihtilâf ve ihtilâtin tevellüdüne sebebiyet vereceği cihetle buna dair lâyhaya bir hüküm konması muvafık görülmemiştir. Ancak ölen öğretmenlerin ailelerine bu kanunda kabul edilen yardım sandıklarında daha geniş bir yardım teğmini maksadile öğretmenin öldüğü yıl içinde elde edilecek hasılatın yarısının bu sandıklara ve yarısının da gelecek öğretmene verilmesi isabetli görülerek Hükümet mutabakata bu yolda kaleme alınan bir madde lâyhaya 19 ncu madde olarak ilâve edilmiştir.

Hükümet teklifine göre 19 ve encümenin ilâvesine nazaran lâyihanın 20 nei maddesinde encümençe bir tabirin hukukî mânada tazvihi mülâha-

zasile değiştirilmesi suretile ve müteakib iki madde de Hükümet teklifi gibi aynen kabul edilmiştir.

Muvakkat hükümleri ihtiva eden ve teklif lâ-yihasına göre birden dörde kadar numara ile gösterilen muvakkat maddeler alfabe sırasile her madde bir fıkra halinde olmak ve asıl kanun maddeleri numaralarile karışarak tatbikatta yanlışlığa mahal verilmemek üzere muvakkat madde namile lâyhaya dereci tensib edilmiştir.

Lâyiha ihtiva ettiği hükümlerin ehemmiyeti sebebiyle tercihan ve müstacelen müzakere dileğiyle Umumî Heyetin tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	R. V.	M. M.
Kırklareli	Kastamonu	Kocaeli
<i>B. Denker</i>	<i>T. Çoşkan</i>	<i>S. Yargı</i>
Kâtib		
İstanbul	Bolu	Bursa
<i>F. Öymen</i>	<i>Dr. Z. Ülgen</i>	<i>N. Ayas</i>
Diyarbakır	Elâzığ	Giresun
<i>R. Bekit</i>	<i>M. F. Altay</i>	<i>M. Akkaya</i>
Gümüşane	İsparta	İsparta
<i>D. Sakarya</i>	<i>M. Ünsal</i>	<i>R. Ünlü</i>
Kayseri	Kayseri	Kütahya
<i>F. Baysal</i>	<i>S. H. Ürgüblü</i>	<i>A. Tiridoğlu</i>
Malatya	Mardin	Muğla
<i>M. Öker</i>	<i>R. Erten</i>	<i>H. Kitabçı</i>
Muş	Seyhan	Seyhan
<i>Ş. Ataman</i>	<i>D. Arıkoğlu</i>	<i>Gl. N. Eldeniz</i>
Sivas	Trabzon	Urfa
<i>R. Çiner</i>	<i>S. Day</i>	<i>S. İşbay</i>
Yozgad	Yozgad	
<i>A. Sungur</i>	<i>S. İçöz</i>	

[The page contains extremely faint and illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the document. The text is scattered across the page and does not form any recognizable words or sentences.]

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Köy enstitüleri tesisi ve bu enstitüleri bitirenlerin çalıştırılmaları hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Köy öğretmeni ve diğer köy meslekleri erbabını yetiştirmek üzere ziraat işlerine elverişli arazisi bulunan yerlerde, Maarif vekilligince köy enstitüleri açılır.

MADDE 2 — Bu enstitülerin 1 numaralı cedvelde gösterilen maaşlı muallim ve memurları 3656 sayılı kanunun ikinci maddesine bağlı Maarif vekilligi kısmındaki cedvele ilâve edilmiştir.

MADDE 3 — Enstitülere tam devreli köy ilk okullarını bitirmiş sıhhatli ve müstaid çocuklar seçilerek almırlar. Enstitülerin tahsil müddetleri öğretmen şubesinde beş yıldır. Diğer şubelerin tahsil müddetleri de öğretilecek mesleklerin icabına göre Maarif vekilligince tayin edilir.

MADDE 4 — Enstitülere kabul edilenler sıhhi sebepten gayri sebeplerle müesseseden ayrıldıkları veya çıkarıldıkları takdirde okudukları müddete isabet eden masraf, faizi de zamm edilerek kendilerinden veya kefillerinden almır.

MADDE 5 — Bu müesseselerde tahsillerini bitirerek öğretmen tayin edilenler, Maarif vekilliginin göstereceği yerlerde 30 sene çalışmaya mecburdurlar. Mecburi hizmetlerini tamamlamadan meslekten ayrılanlar Devlet memuriyetlerine ve müesseselerine tayin edilemezler. Bu gibilerin kendilerin

MAARİF ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Köy enstitüleri tesisi ve bu enstitüleri bitirenlerin çalıştırılmaları hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Enstitülere tam devreli köy ilk okullarını bitirmiş sıhhatli ve müstaid köylü çocuklar seçilerek almırlar. Enstitülerin tahsil müddetleri en az beş yıldır. Öğretmen olamayacağına kanaat getirilen talebenin ayrılacağı mesleklerin tahsil müddetleri Maarif vekilligince tesbit edilir.

MADDE 4 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu müesseselerde tahsillerini bitirerek öğretmen tayin edilenler, Maarif vekilliginin göstereceği yerlerde yirmi sene çalışmaya mecburdurlar. Mecburi hizmetlerini tamamlamadan meslekten ayrılanlar Devlet memuriyetlerine ve müesseselerine tayin edilemezler. Bu gibilerin ken-

ZİRAAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Köy enstitüleri tesisi ve bu enstitüleri bitirenlerin çalıştırılmaları hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin 1 nci maddesi aynen

MADDE 2 — Mükümetin 2 nci maddesi aynen

MADDE 3 — Enstitülere tam devreli köy ilk okullarını bitirmiş sıhhatli ve müstaid köylü çocuklar seçilerek almırlar. Enstitülerin tahsil müddetleri beş yıldır. Öğretmen olamayacağına kanaat getirilen talebenin ayrılacağı mesleklerin tahsil müddetleri Maarif vekilligince tesbit edilir.

MADDE 4 — Enstitülere kabul edilenler sıhhi sebepten gayri sebeplerle müesseseden ayrıldıkları veya çıkarıldıkları takdirde okudukları müddete isabet eden masraf, kendilerinden veya kefillerinden almır.

MADDE 5 — Maarif encümeninin 5 nci maddesi aynen

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN
DEĞİŞTİRİŞİ

Köy enstitüleri kanunu lâyihası

MADDE 1 — Köy öğretmeni ve diğer köye yarayan meslek erbabını yetiştirmek üzere ziraat işlerine elverişli arazisi bulunan yerlerde, Maarif vekilligince Köy enstitüleri açılır.

MADDE 2 — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Ziraat encümeninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Ziraat encümeninin 4 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Ziraat encümeninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN
DEĞİŞTİRİŞİ

Köy enstitüleri kanunu lâyihası

MADDE 1 — Köy öğretmeni ve köye yarayan diğer meslek erbabını yetiştirmek üzere Ziraat işlerine elverişli arazisi bulunan yerlerde, Maarif vekilligince köy enstitüleri açılır.

MADDE 2 — Aynen

MADDE 3 — Enstitülere tam devreli köy ilk okullarını bitirmiş sıhhatli ve müstaid köylü çocuklar seçilerek alınrlar.

Enstitülerin tahsil müddetleri en az beş yıldır.

Öğretmen olamayacağına kanaat getirilen talebenin ayrılacağı mesleklerin tahsil müddetleri Maarif vekilligince tesbit edilir.

MADDE 4 — Ziraat encümeninin 4 nci maddesi aynen

MADDE 5 — Maarif encümeninin 5 nci maddesi aynen

Hü.

den veya kefillerinden müessesede buldukları zamana aid masrafın iki misli alınır.

MADDE 6 — Köy enstitülerinden mezun öğretmenler, tayin edildikleri köylerin her türlü öğretim ve eğitim işlerini görürler. Ziraat işlerinin fennî bir şekilde yapılması için bizzat meydana getirecekleri örnek tarla, bağ ve bahçe, atelye gibi tesislerle köylülere rehberlik eder ve köylülerin bunlardan istifade etmelerini teğmin ederler. Bu öğretmenlerin disiplin işlerinin ne suretle görüleceği bir nizamname ile tayin edilir.

MADDE 7 — Köy enstitülerinden mezun olan öğretmenler, ayda (20) lira ücretle Maarif vekilliğince tayin edilirler. Muvaffakiyetle hizmet görenlerin ücretleri 6 ncı ders yılı başında 30, 15 nci ders yılı başında da 40 liraya çıkarılır. Bu öğretmenlerin istihkakları üç ayda bir peşin olarak yılda dört defada ödenir. Öğretmenlerin aylık ücretleri ve vazife mahalline gitme zarurî yol masrafları Maarif vekilliği bütçesinden ödenir.

MADDE 8 — Köy enstitülerinden mezun olan öğretmenler hasta oldukları takdirde, 788 sayılı kanunun 84 ncü maddesinin A, B ve C fıkralarındaki hükümlere göre, ücretlerini alırlar.

MADDE 9 — Köy enstitülerinden mezun öğretmenlerin filî askerlik hizmetleri esnasında kayıdeleri terkin olunmıyacağı gibi kendilerine asteğmen-

M. E.

dilerinden veya kefillerinden müessesede buldukları zamana aid masrafın iki misli alınır.

MADDE 6 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Zr. E.

MADDE 6 — Hükûmetin 6 ncı maddesi aynen

MADDE 7 — Hükûmetin 7 nci maddesi aynen

MADDE 8 — Hükûmetin 8 nci maddesi aynen

MADDE 9 — Hükûmetin 9 ncu maddesi aynen

Da. E.

B. E.

MADDE 6 — Hükümetin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Aynen

MADDE 7 — Hükümetin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7 — Aynen

MADDE 8 — Hükümetin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Aynen

MADDE 9 — Hükümetin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Köy enstitülerinden mezun öğretmenlerin filî askerlik hizmetleri esnasında kayıdleri terkin olunmayacağı gibi kendilerine asteğmen-

Hü.

lik veya askerî memurluk tevcihine kadar muhassas ücretlerini geçmemek üzere aylık tazminat verilir.

Aynı öğretmenler, seferberlik, talim ve manevra gibi sebeplerle silâh altına alındıkları takdirde, 3041 numaralı kanun ahkâmına tâbi tutulurlar.

MADDE 10 — Köy enstitülerinin öğretmen şubesinden mezun olanlara Maarif vekilliği bütçesinden ve bir defaya mahsus olmak üzere vazifeye başladıkları ay içinde (60) lira sermaye verilir.

MADDE 11 — Köy enstitülerinden mezun öğretmenlere istihsale yarayıcı aletler, ıslah edilmiş tohum, cins fidan gibi istihsal vasıtaları Devletçe meccanen verilir.

MADDE 12 — Köy öğretmenlerinin tayin edildikleri okullara, köy hududu içindeki ziraat işlerine elverişli araziden öğretmenin ve ailesinin geçimine, okul talebesinin ders tatbikatına yetecek miktarda arazi tahsis edilir. Köyde Devlete ve evkafa aid arazi bulunduğu takdirde okula tahsis edilecek arazi tercihan bunlardan ayrılır.

MADDE 13 — Köy öğretmenlerinin okul namma maydana getirdikleri her türlü işletmelerdeki mahsul, hayvan ve binalar kuraklık, sel, yangın, çok hasar yapan nebat ve hayvan hastalıkları ve bilûmum cevvi hâdiseler gibi sebeplerle ziyana uğradıkları takdirde işletmeyi yeniden tesis maksadile

Mf. E.

MADDE 10 — Köy enstitülerinden mezun olanlara Maarif vekilliği bütçesinden ve bir defaya mahsus olmak üzere vazifeye başladıkları ay içinde (60) lira sermaye verilir.

MADDE 11 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Zr. E.

MADDE 10 — Köy enstitülerinden mezun olanlara Maarif vekilliği bütçesinden ve bir defaya mahsus olmak üzere vazifeye başladıkları ay içinde zâtî teçhizat bedeli olarak (60) lira verilir.

MADDE 11 — Köy enstitülerinden mezun öğretmenlere istihsale yarayıcı aletler, ıslah edilmiş tohum, çift ve irad hayvanları, cins fidan gibi istihsal vasıtaları Devletçe meccanen verilir.

MADDE 12 — Hükûmetin 12 nci maddesi aynen

MADDE 13 — Hükûmetin 13 ncü maddesi aynen

Da. E.

B. E.

MADDE 10 — Ziraat encümeninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11 — Ziraat encümeninin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12 — Hükûmetin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13 — Hükûmetin 13 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

lik veya askerî memurluk tevcihine kadar almakta oldukları ücretin üçte ikisi aylık tazminat olarak verilir.

Aynı öğretmenler, seferberlik, talim, ve manevra gibi sebeplerle silâh altına alındıkları takdirde, 3041 numaralı kanun ahkâmına tâbi tutulurlar.

MADDE 10 — Ziraat encümeninin 10 ncu maddesi aynen

MADDE 11 — Köy enstitülerinden mezun öğretmenlere istihsale yarayıcı aletler, ıslah edilmiş tohum, çift ve irad hayvanları, cins fidan gibi istihsal vasıtaları, köy öğretmenlerinin tayin edildikleri okulların demirbaşına geçirilmek suretile Devletçe parasız olarak verilir.

MADDE 12 — Köy öğretmenlerinin tayin edildikleri okullara, köy hududu içindeki ziraat işlerine elverişli araziden köy kanununa göre satın alınarak öğretmenin ve ailesinin geçimine, okul talebesinin ders tatbikatına yetecek miktarda arazi tahsis edilir. Köyde Devlete aid arazi bulunduğu takdirde okula tahsis edilecek arazi tercihan bunlardan ayrılır.

MADDE 13 — Aynen.

Hü.

ve Maarif vekilliği bütçesinden zamanında okul namına zarar ve ziyarı karşılayacak bir yardım yapılır.

MADDE 14 — Köy okuluna aid her türlü demirbaş eşya, hayvan ve saire okulun malıdır. Öğretmenin ayrılışında bunlar yeni gelecek öğretmene, bu mümkün olmadığı hallerde yeni öğretmen gelinceye kadar köy ihtiyar heyetine işletilmek üzere aynen teslim edilir. İşletmeyi köy ihtiyar heyeti tesellüm ettiği takdirde işler (imece) ile yapılır. İşletme hasılatı okul varidatı meyanma alınır.

İşletmeye aid eşya ve tesisat ile hayvanlar Devlet emvali muamelesine tâbi tutulur.

MADDE 15 — Köy öğretmenlerinin işleri gezici başöğretmenler ve ilk tedrisat müfettişleri tarafından takib ve tetkik edilir.

Köy öğretmenlerinin işlerinin normal bir şekilde yürütülmesine Devlet teşkilâtı mensubları yardım ederler.

MADDE 16 — Köy öğretmenlerinin tayin edilecekleri okulların binaları ve öğretmen evleri Maarif vekilliğince verilecek plânlara göre köy kanununa tevfikân, bölge ilk tedrisat müfettişi ile gezici başöğretmenin nezaretinde köy ihtiyar heyetleri tarafından yaptırılır.

Mf. E.

MADDE 14 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 15 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Zr. E.

MADDE 14 — Köy okuluna aid her türlü demirbaş eşya, hayvan ve saire okulun malı olup bu işletmeden elde edilecek hasılat öğretmene aittir. Ancak öğretmenin ayrılışında bu demirbaşlar yeni gelen öğretmene, bu mümkün olmadığı hallerde yeni öğretmen gelinceye kadar köy ihtiyar heyetine işletilmek üzere aynen teslim edilir. İşletmeyi köy ihtiyar heyeti tesellüm ettiği takdirde işler (imece) ile yapılır. Bu takdirde elde olunan mahsullerden satılması zarurî olanlar, ihtiyar heyetlerince satılarak nakden ve diğerleri aynen okul varidatı meyanma alınır.

İşletmeye aid eşya ve tesisat ile hayvanlar Devlet emvali muamelesine tâbi tutulur.

MADDE 15 — Hükûmetin 15 nci maddesi aynen.

MADDE 16 — Hükûmetin 16 nci maddesi aynen.

Da. E.

B. E.

MADDE 14 — Köy okuluna aid her türlü demirbaş eşya, hayvan ve saire okulun malıdır. Öğretmenin ayrılışında bunlar yeni gelecek öğretmene, bu mümkün olmadığı hallerde yeni öğretmen gelinceye kadar köy ihtiyar heyetine işletilmek üzere aynen teslim edilir. İşletmeyi köy ihtiyar heyeti tesellüm ettiği takdirde işler «İmece» ile yapılır. İşletmek hasılatı gelecek öğretmene teslim edilmek üzere okul varidatı meyanına almır.

İşletmeye aid eşya ve tesisat ile hayvanlar Devlet emvali muamelesine tâbi tutulur.

MADDE 15 — Hükûmetin 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16 — Köy öğretmen-lerinin tayin edilecekleri okulların binaları ve öğretmen evleri Maarif vekilliğince verilecek plânlara göre köy kanununa tevfikân, bölge ilk tedrisat müfettişi ile Gezici başöğretmenin nezaretinde köy ihtiyar heyetleri tarafından yaptırılır ve

MADDE 14 — Köy okuluna aid her türlü demirbaş eşya, hayvan vesaire okulun malı olup bu işletmeden elde edilecek hasılat, öğretmene aiddir. Ancak öğretmenin ayrılışında bu demirbaşlar yeni gelen öğretmene, bu mümkün olmadığı hallerde yeni öğretmen gelinceye kadar köy ihtiyar heyetine işletilmek üzere aynen teslim edilir. İşletmeyi köy ihtiyar heyeti tesellüm ettiği takdirde işler imece ile yapılır. Bu suretle elde olunan mahsullerden satılması zarurî olanlar, ihtiyar heyetlerince satılarak nakden ve diğerleri aynen muhafaza ve yeni öğretmene devir ve teslim olunur.

İşletmeye aid eşya ve tesisat ile hayvanlar Devlet emvali muamelesine tâbi tutulur.

MADDE 15 — Aynen.

MADDE 16 — Dahiliye encü-meninin 16 ncı maddesi aynen.

Hü.

Mf. E.

Zr. E.

rılır ve öğretmen tayin edilecek köylere keyfiyet üç yıl önce bildirilir. Köy bütçesinde de ona göre tedbirler alınır. Öğretmenin işe başladığı yıl içinde okul binası ile öğretmen evi tamamen bitirilir.

Köy okulları binalarının tamiri ve okulun daimî masrafları köy ihtiyar heyetlerince teğmin edilir.

MADDE 17 — Köy enstitülerine aşağıda adları yazılı müesseselerden mezun olanlar öğretmen tayin edilirler :

- 1) Erkek sanat okulları ve kız enstitüleri mezunları,
- 2) Ticaret liseleri, ve orta ziraat okulları mezunları,
- 3) İnşaat usta okulları mezunları,
- 4) Öğretmen okulları mezunları,
- 5) Gazi terbiye enstitüsü mezunları,
- 6) Yüksek okullar ve Üniversite fakülteleri mezunları,
- 7) Köy enstitüleri mezunları.
- 8) Bunlardan başka her türlü teknik ve meslekî okullar mezunları.

Bu enstitülerde mutahassıs işçiler yevmiye veya aylık ücretle usta öğretici olarak çalıştırılabilir. Köy enstitülerinde çalıştırılacakların ne suretle tayin edilecekleri, terfi şekilleri ve bu enstitülerin idari işlerinin nasıl yürütüleceği bir nizamname ile tesbit olunur.

MADDE 18 — Bu kanun hükümlerine tâbi olacak köy öğretmenleri için Maarif vekilliği tarafından, hükmi şahsiyeti haiz ve mercü Vekillik olmak üzere «köy öğretmenleri tekaüd sandığı» ve «köy öğretmen-

MADDE 17 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17 — Hükümetin 17 nci maddesi aynen.

MADDE 18 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18 — Hükümetin 18 nci maddesi aynen.

Da. E.

öğretmen tayin edilecek köylere keyfiyet üç yıl önce bildirilir. Köy bütçesinde de ona göre tedbirler alınır. Öğretmenin işe başlamadan evvel okul binası ile öğretmen evi tamamen bitirilir.

Köy okulları binalarının tamiri ve okulun daimi masrafları köy ihtiyar heyetlerince teğmin edilir.

MADDE 17 — Hükümetin 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

MADDE 17 — Köy enstitülerine aşağıda adları yazılı müesseselerden mezun olanlar öğretmen tayin edilirler.

- 1) Yüksek okullar ve üniversite fakülteleleri mezunları,
- 2) Gazi terbiye enstitüsü mezunları,
- 3) Öğretmen okulları mezunları,
- 4) Ticaret liseleri ve orta ziraat okulları mezunları,
- 5) Erkek sanat okulları ve kız enstitüleri mezunları,
- 6) Köy enstitüleri mezunları,
- 7) İnşaat usta okulları mezunları,
- 8) Bunlardan başka her türlü teknik ve meslekî okullar mezunları.

Bu enstitülerde mutahassis işçiler yevmiye veya aylık ücretle usta öğretici olarak çalıştırılabilir. Köy enstitülerinde çalıştırılacakların ne suretle tayin edilecekleri, terfi şekilleri ve bu enstitülerin idari işlerinin nasıl yürütüleceği bir nizamname ile tesbit olunur.

MADDE 18 — Hükümetin 18 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 18 — Aynen.

Hü.

leri sağlık ve içtimai yardım sandığı» teşkil edilecektir.

a) Tekaid sandığının sermayesi ve gelirleri şunlardır:

1. Maarif vekilliği bütçesine köy enstitüleri masrafı olarak her yıl konulacak tahsisat yekûnunun binde biri.

2. Aylıkları artırılan, sandığa dahil, köy öğretmenlerinin ücretlerinden kesilecek ilk aylık zamları.

Da. E.

B. E.

MAJLIS. (2014). *Malaysia: Laporan Tahunan 2014*. Kuala Lumpur: Yayasan Frel. <http://www.frel.org.my/>

MAJLIS. (2013). *Malaysia: Laporan Tahunan 2013*. Kuala Lumpur: Yayasan Frel. <http://www.frel.org.my/>

MAJLIS. (2011). *Malaysia: Laporan Tahunan 2011*. Kuala Lumpur: Yayasan Frel. <http://www.frel.org.my/>

MAJLIS. (2010). *Malaysia: Laporan Tahunan 2010*. Kuala Lumpur: Yayasan Frel. <http://www.frel.org.my/>

MAJLIS. (2009). *Malaysia: Laporan Tahunan 2009*. Kuala Lumpur: Yayasan Frel. <http://www.frel.org.my/>

MAJLIS. (2008). *Malaysia: Laporan Tahunan 2008*. Kuala Lumpur: Yayasan Frel. <http://www.frel.org.my/>

MAJLIS. (2007). *Malaysia: Laporan Tahunan 2007*. Kuala Lumpur: Yayasan Frel. <http://www.frel.org.my/>

MAJLIS. (2006). *Malaysia: Laporan Tahunan 2006*. Kuala Lumpur: Yayasan Frel. <http://www.frel.org.my/>

Da. E.

MADDE 19 — Hükümetin 19 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

MADDE 19 — Bir öğretmenin vefatı halinde okula aid olup menfaati öğretmene tahsis edilmiş bulunan emvalin ölüm yılı içinde elde edilecek hâsılatının yarısı yardım sandığına ve yarısı da gelecek öğretmene verilir.

Ölen öğretmenin mirasçıları, okul emvalinin hasılatı üzerinde hiç bir hak iddia edemezler.

MADDE 20 — Köy öğretmenleri tekaüd sandığı ile köy öğretmenleri sağlık ve içtimai yardım sandığının idaresi, işleyiş tarzı, öğretmenlerin tekaüde sevk usulleri, yapılacak yardımların şekilleri, velhasıl bu iki sandığın bütün işlerine müteferri bilûmum hususlar birer nizamname ile tesbit olunur.

Bu nizamnamelerde hükmi şahsiyeti haiz Devlet müesseselerinde kurulmuş mümasil sandıkların azalarına teğmin eylediği menfaatlere mütenazır menfaatler gösteren hükümlerin bulunması şarttır.

MADDE 20 — Hükümetin 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21 — Hükümetin 20 nci maddesi aynen.

III.

MADDE 21 — Bu enstitülerin tesisat, inşaat ve tamirat işleri 2490 sayılı arttırma ve ek-siltme ve ihale kanununa tâbi değildir.

MUVAKKAT MADDE 1 — 1 numaralı cedvelde gösterilen kadrolardan ilişik 2 sayılı ced-velde yazılı muallimlikler ve memuriyetler 1939 yılı umumî muvazene kanununun 16 ncı maddesine bağlı (L) cedveli-nin Maarif vekilliği kısmına konulmuştur.

MUVAKKAT MADDE 2 — 3704 numaralı kanunda adı ge-çen köy öğretmen okulları bu kanunla köy enstitülerine kal-bedilmişlerdir. Mezkûr kanunun metnindeki köy öğretmen o-kulları tabirleri köy ens-titüleri şeklinde değiştirilmiştir. 18 - I - 1940 tarih ve 3782 sayılı kanunun 7 nci maddesile açılan (köy öğretmen okulları her türlü masrafı) unvanlı fa-sıl (köy enstitülerinin maaş, ücret ve her türlü masrafları) şeklinde değiştirilmiş ve bu fas-la (250 000) lira, fevkalâde tahsisat olarak konulmuştur.

MUVAKKAT MADDE 3 — 1939 ve 1940 malî yıllarında bu enstitülerde çalıştırılacak üc-retli müstahdemler kadrosu İc-ra Vekilleri Heyetince tesbit edilir,

MUVAKKAT MADDE 4 — 1939 malî yılı umumî muvaze-ne kanununun 4 ncü maddesine bağlı (D) cedvelinin Maarif vekilliği kısmında yazılı leyli talebeler meyanına (köy ens-titüleri) talebesi namile 2000 aded talebe kadrosu ilâve edil-miştir.

Mf. E.

MADDE 21 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 3 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 4 — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Zr. E.

MADDE 21 — Hükûmetin 21 nci maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE 1 — Hükûmetin birinci muvakkat maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE 2 — Hükûmetin ikinci muvakkat maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE 3 — Hükûmetin üçüncü muvakkat maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE 4 — Hükûmetin dördüncü muvak-kat maddesi aynen.

D. E.

MADDE 21 — Hükûmetin 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BİRİNCİ MUVAKKAT MADDE — Hükûmetin birinci muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ MUVAKKAT MADDE — Hükûmetin ikinci muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ MUVAKKAT MADDE — Hükûmetin üçüncü muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ MUVAKKAT MADDE — Hükûmetin dördüncü muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

MADDE 22 — Hükûmetin 21 nci maddesi aynen.

MUVAKKAT MADDE —
A) Hükûmetin muvakkat birinci maddesi aynen.

B) 7 - VII - 1939 tarih ve 3704 numaralı kanunda adı geçen köy öğretmen okulları bu kanunla köy enstitülerine kalbedilmişlerdir. Mezkûr kanunun metnindeki köy öğretmen okulları tabirleri köy enstitüleri şeklinde değiştirilmiştir.

18 - I - 1940 tarih ve 3782 sayılı kanunun 7 nci maddesile açılan (Köy öğretmen okulları her türlü masrafı) unvanlı faslı (Köy enstitülerinin maaş, ücret ve her türlü masrafları) şeklinde değiştirilmiş ve bu fasla fevkalâde tahsisat olarak (250 000) lira konulmuştur.

C) Hükûmetin muvakkat üçüncü maddesi aynen.

D) Hükûmetin muvakkat dördüncü maddesi aynen.

Hü.

MADDE 22 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 23 — Bu kanunu tatbika İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bş. V.	Ad. V.
Dr. R. Saydam	Fethi Okyar
M. M. V.	Da. V.
N. Tınaz	Fayık Öztürk
Ha. V.	Mal. V.
Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.
Yücel	A. F. Cebesoy
İk. V.	S. İ. M. V.
H. Çakır	Dr. H. Alataş
G. İ. V.	Zr. V.
R. Karadeniz	Muhlis Erkmen
Mü. V.	Ti. V.
A. Çetinkaya	N. Topcoğlu

M. E.

MADDE 22 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 23 — Hükümetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Zr. E.

MADDE 22 — Hükümetin 22 nci maddesi aynen.

MADDE 23 — Hükümetin 23 ncü maddesi aynen.

Da. E.

MADDE 22 — Hükûmetin 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 23 — Hükûmetin 23 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

MADDE 23 — Hükûmetin 22 nci maddesi aynen.

MADDE 24 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

... (1)

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

[1] NUMARALI CEDVEL

Köy enstitüleri muallimlerine ve memurlarına
aid kadro

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
4	Muallim	16	90
5	»	20	80
6	»	25	70
7	»	30	60
8	»	45	50
9	»	76	40
10	»	63	35
11	»	61	30
12	»	111	25
13	»	88	20
14	»	40	15
12	Memur	14	25
13	»	24	20
		<hr/>	
		613	

[2] NUMARALI CEDVEL

Köy enstitüleri muallim ve memurları kadro-
sundan mevkuf tutulacaklara aid cedvel

Derece	Memuriyetin nevi	Aded	Maaş
4	Muallim	16	90
5	»	18	80
6	»	17	70
7	»	10	60
8	»	25	50
9	»	46	40
10	»	23	35
11	»	26	30
12	»	71	25
13	»	48	20
14	»	10	15
12	Memur	8	25
13	»	2	20
		<hr/>	
		320	